

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlitterek és hirdetései.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Danbe G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyitlitter petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetség”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

A második ezredév.

Egy kaszíliai közmondás szerint a fölemelt pohár és az ajak között sokszor mértföldek vannak.

Mennyi igazság e mondásban, ha a hidalgók tragikus sorsára gondolunk, akik hej! — sokszor voltak közel hozzá, hogy a gyűlölt ellent kiverjék, — de azok a bizonyos mértföldek mindég vágyaik elé tolatkodtak.

És mennyire hasonló a magyar nemzet sorsa Cid ősnépéhez: mennyiszor mutatták jelző póznáikat ami bizonyos mértföldek. Tán egyesek a békés felvirágzás nyugalmas révébe gondolnak jutni: és a nemzettestet széttagolja a konspiráció és anarchia.

Nincs közéletünknek oly pesszimistikus férfja, aki negyedszázados alkotásain ne buzduljon föl. És a kultúrának leigázására oly nemes bajnoki fegyvereink vannak: szabadelvű intézmények és belső konszolidációnkra a tételes törvények egész sorozata.

És midőn nemzeti létünk korszakos ünnepén, ezredéves fennállásunk jubileumán a jövő reménye és hite akar ünnepelni: nemzeti kérdés üti fel hidra fejét, hogy jelezze a kaszíliai mondás igazságát, hogy jelezze a mértföldeket a pohár és ajak, a nyugalom és a visszavonulás között. Meddő

dolog lenne jeremiádot zengedezni. A baj meg van; orvosolnunk kell

Micsoda ünnep is lenne az különben, ha egy ország ezredéves létének fordulátán nemzetiségi különleges aspirációkat táplálva vesztére dolgozzanak az egységnek?

Mi nem elégedhetünk meg azzal, hogy millenáris ünnepségeinken résztvevő idegen innen, csak azon impresszióval távozzék, hogy a Kárpátok bércezes földjén a magyarság számbeli erjével nemcsak do minál, hanem épp oly nemzeti állam, mint a minő a franciaia az olasz, vagy akár a német.

Rossz ómennek tartanók a második ezredév megkezdésére, ha az elsőnek befejező ünnepén nem tudók a világnak megmutatni, hogy az, mit a haza népei alkotnak, szigoruan magán viseli a nemzeti karaktert.

Nemcsak azért követeljük ezt, mert a magyarság egy maga léb, mint az idegen ajku nemzetiségek együttvéve; nem is pusztán azért, mert a hazát vérel szerez tük és egy ezredéven át föntartottuk — jól lehet ez már teljes jogczim lehet — hanem főleg azért, mert az országban csak a magyarság áll a modern műveltségnek azon magaslatán és bir kizárólag azon attributumokkal, mik a második ezredévre biztos garanciákat nyújthatnak.

Nem tagadjuk el, hogy igaz gyönyörűségünkre szolgál Jász-Nagykun-Szolnok, Kolos és Nógrád vármegye törvényhatóságának hazafias határozatai a nemzetiségi igazgatások büntetése tárgyában. Vajha sikerülne az említett vármegyék hazafias határozatát is úgy valósitani, hogy lelkiesdni tudjon érte minden megye, még Turóc is, még Foga-ras is.

Tudnivalók a meteorologia köréből.

(Folyd).

Budapesten a központi meteorologiai intézet 1870. év óta közli az időjárás adatokat. A budapesti időjelző intézet újabb keletkezésű 1880-ban jött létre s következő állomásokkal van összeköttetésben:

Állomások: Árvaváralja, Trencsén, Selmeczbánya, Magyar-Ovár, Ó-Gyalla, Budapest, Sopron, Keszthely, Csáktornya, Zágráb, Fiume, Cirkvenica, Pancsova, Zombolya, Orsova, Arad, Szeged, Szolnok, Eger, Debreczen, Késmárk, Ungvár, Akna Sztatina Sztalmár, Nagy-Várad, Kolozsvár, Nagy-Szeben, Bécs, Krakó, Bregen, Salzburg, Klagenfurt, Pola, Lesina, Sarajevo, Torino, Flórencz Róma, Nápoly, Brindisi, Caghari, Palermo, Malta, Zürih, Páris, Nizza, Biaritz.

A „Muraköz” tárczája

Harmatozatosok egek . . .

(Az adventi napokra.)

Elgondolom azt négyszer ezer évet,
— Mielőtt egy szüztől az Ige te-té lett;
Rideg, meddő korszak, gonoszsággal telve,
Az eredeti bűn átkával megverve,
— Oh hisz ismeretlen valál még, szeretet:
„Harmatozatosok egek!”

A jogot az erő mérte kivont karddal,
Vénusz szobra előtt felharsant a kardal,
A szűkek palláját rideg kéz szagattja,
Kéjelgés a világ esztielen cselzattja,
— Aranyért reszketnek ifjak és öregek:
„Harmatozatosok egek!”

Népirtó katonák jártak be a földet,
Daloltak, dözsöltek, bujálkodtak, öltek,
A zsarnokokat, kik a népet zsarolták,
A hálványistenek rendjébe sorolták,
Es imádták őket a botor emberek:
„Harmatozatosok egek!”

Ösvény volt az élet, mely moesárba vezet,
A semmibe nyíló kapu a bölcseket,
Hajó, mely fekete vitorlával evez,
Sivatag, a melyben forrás nem esőgödecz,
— A s. iv romény vesztett, kábultak a fejek:
„Harmatozatosok egek!”

Nagy beteg fektük a földön féholan,
Sebekből borítva, magára hagyotlan;
Maga erejéből nem bir állni talpra,
Hogyha csak egy lsten nem könyörül rajta,
— Az összemberiség vala e nagy beteg:
„Harmatozatosok egek!”

Ime Augustus császár parancot ad:
Hogy irassék össze mind az egész világ...
Mária és József, ki jegyese vala,
Télviznek idején utra keltek vala...
— Ide Beth'ehamba forduljon szivetek!...
„Harmatozatosok egek!”

Kontar Béla.

Mire is jó a polgari házasság?

Küds novemberi reggel volt, mikor Jobbláb Jeremiásné, született Nyelvvész Arabella urnó öngyásága ballabával kelt föl az ágyból s ezen nyével arra indította Jeremiás urat, a férjét, hogy melyekben húzza be fejét a takaró alá. Be s húzta, mert négy évi házasság alatt megismerte a kedves éleje párját, hogy öngyásága kedves nyelvének átlagos gyorsasághoz képest az a gőzerőre alkalmazott kereplő, melyet egyébként csak a jövő században fognak föltalálni, 22 p. és 33 mp.-el késik.

Ebből a száfohatlan matematikai pontossággal megállapított eredményből nyilvánvaló dolog, hogy Jeremiás nem esett a feje lágyára. Mikor Jeremiás ezt a számítását előző este a régi, viceimborák hosszú asztalánál megtette, a meg-

csontosodott agg'egények kiűző hahotájába belezugott egy érees hang.

— Fiúk! Ezt a felfedezést megünnepeljük. Reggelig senki sem megy haza, még Jeremiás sem, akinek így hamarabb nyílik alkalma számításainak helyeségéről újra meggyőződést szerezni.

Egyszerre siralmassá vált az ünnepelt férfit mosolygó ábrázata. Szabódott. Menekülni akart. Nem azért, mintha nem tetszett volna régi legénysege aranykorszakába vissza siró lelkének a kilátásba helyezett paráz-muri hanem tisztában volt számításainak pontosságával.

Nem menekülhetett.

Összeesngtek a poharak. A cigány nótát húzott a „zöld levelű piros ceteről” s Jeremiás ur nemsokára azt is elteledte, hogy már nem legény. Mire magukra maradtak a vendéglőben. Jeremiásnál olyan magas fokra hágott a hangulat hogy egyáltalán nem is akart hazamenni.

Hanem hát hajnal felé elaludt s csak akkor kezdett elevenedni, mikor balábbal kelt felesége — a ki a benyakkat teleteit a cimboráktól átvette s nyugalomba helyezte — költögetni kezdte.

— Jeremiás, kelj föl, beszélni akarok veled!

Jeremiás horkolni kezdett. — Az asszony ing rültsege fokozódott s tele tődével rivalt rá.

— Ne játsz komédiát vén lump, koremsa hős! mond, miért nem a magad lábán és miért nem idejében jöttél haza? — Leitted magadat megint!

Mire a pergő nyelvű menyecske lélekzet szünetet tartott, Jeremiás urnak volt ideje az egyik szemét kinyitni, egyet ásitni s gyorsan e-

Breszt, Kopenhága, Hamburg, Swinemünde Memel, Berlin, Münster, Stornoway, Mullaghmore, Scilly, Schields, Skudesnaes, Christiansund, Uleaborg, Stockholm Szent-Pétervár Moszkva, Kiew, Odessa, Varsó, Sófia, Sulina Konstantinápoly.

Ezen helyekről a táviratozás naponként egyszer, reggel 7 órakor történik. A beérkező sürgönyök összállításával s az ebből kifolyó időjárás jósolatokkal dr. Szentgyörgyi Weisz József v. t. h. főorvos foglalkozott. A másik — tudományos alapon kombináló időjós bá — Friesenhoff Gergely, a nyitra-völgyi gazdasági egyet. agrar-meteorologiai észlelde főnöke, ki »időjárás naptár« is szerkeszt. Naptárának egyik füzetében azt mondja: »Az időjárás sok évi tanulmányo zása lehetővé tette nekem, az időjárás és légnymás közt létező összefüggést behatóan megismernem de azt is, mely az utóbbi és a nap és a hold által gyakorolt vonzerő közt létezik, mely vonzerű az ért teremti. Az ár erőssége erősíti meg a ciklanokat, a nagyokat mint a kicsinyeket, melyek az időjárást képezik, de nem teremti őket. Ha lehetséges lenne a ciklanok keletkezését oly biztossággal előre jelezni, mint annak az esőitását, melyet az ár okoz, akkor minden időjelzés beállna. — Hanem itt oly tényezők érvényesülnek melyek néha csálnak, akkor pedig a kiszámítást is megsemmisítik, mely ezen tényezőkön alapul. Mindazon által elég gyakran fordulnak elő esetek, melyekben nem csálnak, úgy hogy lehet — kellő elővigyázattal — a közönségnek oly értékes időjósállattal szolgálni, melynek értéke hónapról-hónapra emelkedni fog, mert nagyobb gyakorlat mellett ritkábbak lesznek a hibák.«

A tudósok állítása szerint a mai meteorologiai időjósállás minden tökéletessége mellett mégis igen sok valószínűséggel bír és minthogy tudományos alapon nyugszik azért megérdemli, hogy kellő figyelem és pártoltságban részesüljön.

Jelenleg a m. kir. meteorologiai központi intézet igazgatója dr. Konkoly Thege Miklós, aligazgatója pedig Kurlönder Ignác. Assistens — Bárfay József és Rona Zsigmond — urakon kívül a személyzet még

Fraunhoffer Lajos és Kovács Károly kalkula lator urakból áll. Utóbbiak a vizirajzi csapadék-mérő hálózat adatainak feldolgozásával lettek megbízva.

* * *

Csáktornyan a fenebbi közlemény írója a népisk. igazgató-tanítója lelkiismeretes pontossággal vezeti a népiskolánál elhelyezett meteorologiai állomást. Szívességéből közöljük ez állomás 10 évi észleleteinek kimutatását. (Szerk).

Kivonat a csáktornyai meteorologiai állomás 10 évi — 1884. évi január 1-től 1893 évi november 20-ig — észlelési naplóból.

1. 1884 ben a légnymás maximuma volt 763.3, minimuma pedig 725¹⁰. A hőmérséklet maximuma volt 33.7 július 16. és 17-én d. u. 2 órakor, minimum pedig 14.3 december 3-án reggel 7 órakor. Január havi csapadék volt 11.60 mm. eső volt 1 napon, hó 1 napon, hó és eső 1 napon. Február havi csapadék 10.60 mm. eső 4 n., hó 2., hó és eső 1 n. Márczius havi csapadék 57.30 mm., eső 4 n., hó 2 n., hó és eső 1 n. Április havi csapadék 82.85 mm., eső 15 n. Május havi csapadék 145.35 mm., eső 7 n. júnes 1 n. június havi csapadék 145.35 mm., eső 20 n., jég-eső 1 n. Julius havi csapadék 77. — mm., eső 7 n., jég-eső 2 n. Augusztus havi csapadék 193.50 mm., eső 9 n. Szeptember havi csapadék 40.50 mm., eső 5 n. Október havi csapadék 123.20 mm., 12 n. eső. November havi csapadék 31.50 mm., 5 napon havazott, 1 napon havazott és eső volt. December havi csapadék 137.20 mm., eső esett 4 napon, havazott 2 napon, hó és eső 6 napon. Az évi csapadék 935 mm. Eső volt 92 napon, 11 napon havazott, 10 napon havazott és eső esett. Első havazás november 14-én, utolsó pedig márczius 1-én. Első fagy október 15-én, utolsó pedig márczius 9-én volt.

Közl: Jenei G.

(Folytatjuk).

határozni, hogy most mindjárt gorbáskodni fog az asszonyal

- Készen vagy?
- Micsoda hang ez?
- Azt kérdeztem, készen vagy-e már a szemrehányásokkal — ismétlére erősen Jeremiás.
- Nem.
- No hát akkor elég! Folytathatod ha felkelek, de most nyugalomra van szűkegem!
- De ember...
- Hallgas! A folytatásra nem vagyok kíváncsi. Különbö ha forszírod, ird le, majd ha fölbredek — elolvasom.
- Borzasztó... Az én szemrehányásaim jogosultak és nem olvassmányok.
- Szeretném, ha mind ritkábban megjelenő folyó iratban közölnéd, a melyre nem fizetnek elő.

— Az asszony fegyvert fogott, elővette a zsebkendőjét, a hencserre velette magát és keserves zokogásba kezdett.

Amint hogy igaz, mikép Jeremiás nem esett a feje lágyára, szent az is, hogy nem volt közből a szíve, engesztelőleg fordult tehát a síró asszonyhoz.

— Ne sirj, no édesem, ugyan mire való az?

Fel is ugrott, meg is csirizgatta az asszonyt de az nem engedett, tovább zokogott s faldokolva tördélte:

- Haszontalan vagy. Elhanyagolsz!
- Fontos ügyekben voltam a kaszinóban!
- Tudom, ittál, kártyáztál és vesztetted!
- Nem, bor mellett vitalkoztam s hogy kellelőnél talán többet ittam, annak is csak hazafiúi erényem az oka.

— Hogy, hogy?

— Nagyon egyszerűen, szóba került a polgári házasság és...

— Ah! A polgári házasság!

— Igen és én mellette érveltem.

— Merészelt volna? Ilk ez egy családos emberhez?

— Hozzám igen, mert még egyszer egybe akarok lépni — veled.

— No ezt mindjárt előre becsúszhattad volna — mondá engesztelődvé az asszony s megeztirógatta Jeremiás arczát.

— Te pedig ezt patália nélkül is gondolhattad volna, mert már-már osztani kezdtem az ellentábor véleményét, hogy az egyházi és polgári házasság egyaránt szomorú következménye egy végzetes pillanatnak.

— De most már nem osztod, ugy-e éles?

— Nem, de lélek töle, hogyha még egyszer ivással, kártyázással és hanyagsággal vádolsz, ellensége leszek a polgári házasságnak — ak azért, nehogy eszembe jusson veled még egyszer összekelni.

— Sohasem vádolkak többé, lelkem Jeremiáskám. Csókolj meg, legyen közünk szent a béke s aztán aludj ki a uja láradalmait. Addig én majd gondolkodom az új házasságról és új mézes betekről.

Egy czuppanás után Jobbláb Jeremiás meg volt menve s elhatározta, hogy a polgári házasságról szóló törvényjavaslatért a legközelebbi városatyja választáson rá fog szavazni a szabad-elvű párt jelöltjére.

Az asszonyal pedig megeseit, hogy hallgat.

Mindennek a csodálatos metamorfózisnak a polgári házasság az oka.

Vasz G.

— Miklós napja (e hó 6-ika) a csáktornyai plébánia templom vérszentjének névnapja Csáktornyan ősi szokás szerint ünnep számba ment. A templomban szentesítmás, nagy mise, vecsernye és 11 órai magyar mise tartatott az iskolákban szünetelt a tanítás, a tanulósegere részt vett az isteni tiszteleten.

— **Eötvös ünnepélyt** tartott e hó 6-án a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet a népoktatási törvény szentesítésének negyedszázados évfordulója alkalmából. Eötvös miniszter atzsképe megkoszoruztatott, az egyik tanteremben összegyűlt a képezdei tanári testület és tanulóifuság, ahol Margitai József igazgató megnyitó be szédet tartott, mire a tanítónövendékek a magyar nemzeti himnt énekelték. Felméri Albert az 1868-iki népoktatási törvény hatását és br. Eötvös József alkotásait méltatta. Trinkl Alajos III-advés képezdei növendék Szász Károly B. Eötvös József em'ekére című költeményt szavalt. Végül az ifjuság a Szózatot énekelt, mire az ünnepély véget ért.

— **Csáktornya város képviselő-testülete** e hó 4-én közgyűlést tartott, melyen a többi között a következő határozatok hozattak: 1) A villamvilágítás ügyében egy előbbi határozat valamint 2) az 1894-ik évi községi költség-előirányzatra vonatkozó határozat pótoltatott. 3) A községi választók összeírását eszközölő bizottságba beválasztattak: Bencsák Ferencz, Novák Ferencz és Szeivert Antal. 4) A miniszterium által az új iskolaépület céljaira készített tervek nem felelvén meg a város céljainak, nem fogadtattak el hanem más terv készítettvén, feltulvizsgálás céljából a közoktatási miniszteriumhoz felterjesztetni határoztatott 5) A Barakka koresma előrvezése jóváhagyatott. 6) Löbl Gyuláné után felmerűt tápköltség megtérítése a megyei pénztárból fog kérvényeztetni.

— **Soldat Julcsa** k. a operanékesnő elhalasztott hangversenye f. é. december 17-én tartatik meg. Jegyek előre válthatók Fischel Pülöp könyvkereskedésében. Nem mulaszthatjuk el a fiatal jeles művésznt ezuttal ismételve vásorunk meléirt közönségének figyelmébe és pártfogásába ajánlani

— **A Jégen** A csáktornyai koresolyázók egyesülete e hó 6-án kezdette meg régi helyén, a vár mellett a koresolyázást. Az elnökség intézkedése foityán a főtér ivlám páján elhelyezett nagy vörös koresolya jelzi, hogy a jégpálya használható állapotban van.

— **Visszavált** lapunk szerkesztőjének jóhiszeműségével valaki Varazsdról, amidőn lapunk f. évi 48-ik számának horvát részében „Medjimurje“ czim alatt O X Pehneć aláírással egy szerelmi verset közölt. A verset nem O. X. Pehneć írta s küldötte be, aki Csáktornyan és vidékén köztisztletben álló éltesebb áldozó, up és a helybeli Sz-Ferenczrend házának tagja, hanem egy ismeretlen, aki O. X. Pehneć tiszteltre méltó atyából éretlen tréfát üzött A beküldőnek Pehneć ismeretlen haragosának csak annyit, hogy az ilyen tréfák által önön magáról állit ki bizonyítványt.

— **Uj orgona** adatott át a csáktornyai plébániához tartozó Dráva-Sz-Iván fiók községi templomában a közönségnek. Az orgona készítője Bencz György zalaegerszegi orgonaépítő, aki ezzel a munkájával a megrendelőik teljes megelégedését nyerte el.

— **Magyei hírek.** Zala vármegye közegészségügye október hóban kielégítő volt. A felnöttek közt szórványosan a légző- és emésztési szervek huruto-

bántalmái, a gyermekek közt pedig a hasi hagymáz, hőkhorut, kanyaró és difteritisz esetei fordultak elő. Benczvizsgálat 10, külső hullaszemle 9, öngyilkosság 4, elme kör 1 esetben fordult elő. — Zalaegerszegben iparkerületi betegségyelőző pénztárt alapítanak az ipari és gyári alkalmazottak betegség esetében vajó ségélyezése céljából. — Nagy-Kanisza n a népkönyha egyesület naponként 200 iskolás gyermeknek ad ingyen ebédet. — Balatonfüreden a szeretházban ünnepséggel összekötvé tartották meg a fővédőknek, Erzsébet főhercegnőnek névnapját, az ünnepen Ft Kovács Ábel, elnök lelkes beszédében esetelte a nap fontosságát. — A készthelyi új takarékpénztár az eddigi aláírások által már biztosítva van. — A Balatongőzhajzás ir. társaság a boglár — révílülöp Y badacsonyi járásokat a beállott téli időjárás következtében beszüntette. — Diszel községben a difteritisz oly erővel lépett fel, hogy naponként 3-4 gyermek hal meg.

— **A közönség köréből** Felkérteünk a következő sorok közlésére A megyei közgyűlésre felmenő vidékünkbeli bizottsági tagok szives figyelmébe! Csáktornyán felállítandó 2-ik gyógyszerár ügyében beadott folyamodványt a városi képviselő testület elvetette, a következő inokok alapján: A város lakossága nem elég arra, [hogy két gyógyszerár a tisztesség határai közt existá hasson. A járáshoz tartozó vidék pedig a sokkal közelebb eső gyógyszerárakból szerzi be szükségletét. — Tekintve, hogy minden oldalról 12-15 kilométernyire gyógyszerárak vannak, sőt Stridón a körösvosnak kézi gyógyszerár tartása is engedélyeztetett, így a csáktornyai majdnem egészen a helybeli 4000 lakosságra van utalva. — Miután pedig az említett okoknál fogva e téren létre jöhető konkurrencia a lakosság s egyáltalán a közegészségügynek csak hátrányára, előnyére pedig éppen nem válna és a jelenlegi gyógyszerárral különben is minden tekintetben megvan a város közönsége elégedve, ennél fogva a városi képviselő testülete a második gyógyszerár felállítását engedélyezhetőnek nem tartja.

— **Az 1848-49-iki magyar szabadságharc története** című illusztrált munkából, melynek szövegét Gracza György írta, most jelent meg az első füzet a Lampel R. (Wodianer F. és Gia) könyvkereskedő cég kiadásában. A füzet külső kiállítása igen diszes, az illusztrációk pedig művészes ki vitéltek. Nem kevesebb, mint 15 egykoru kép van benne, tehát majd mindegyik második lapra esik egy-egy illusztráció. A füzethez egy színnyomatú kép is van csatolva, a honvédtáborot tüntetve fel. Petőfi nemzeti dalát nemcsak a költő kézírásában mutatja be a füzet, hanem abban az eredeti nyomtatású alakban is amint a „szabadsajtó első fejkéje” a Landerer és Heckenast nyomdából márc. 15-én kikerült. Jó ölet az 1848-iki naptár közlése is, a melyből az olvasó mindjárt a dátumokra nézve is nyerhet tájékozást. E naptárból tudjuk meg, hogy márczius 15-ike 1848-ban szerda napra esett Gracza György mindjárt a márcziusi mozgalmas napok leírásával kezd el művét; számos, eddig ismeretlen új adatot használva fel a nagy napok leírásánál. A munka, amint az az első fezetből megítélhető, úgy könnyed, vonzó modorban tartott szövegére nézve, mint dús illusztrációt tekintve kétségtelenül előnyösen elűt az eddig megjelent hasonló tárgyú munkáktól s bizonyára kapós lesz a közönség közt. A munka kéthetenkénti füzetekben jelenik meg és egy füzet ára 30 kr.

— **Terno, Igen**, valóságos terno csinál az, a ki a „Szabad Szó” című politikai napilapra előfizet. E lap, mely színes képeivel első volt a világ sajtójában bámulatós és hihetetlen sok elönyt nyujt előfizetőinek. Első sorban ad naponként pompás színes képpel illusztrált, minden irányban az igazat kimondó, mindenről kiünően értesült lapot két-három regényvel a legjobb íróktól E regények közül kettő könyvalakban jelenik meg az egyik színes képpel van illusztrálva. Ad továbbá hetenként „Koszoru” című gazdagon illusztrált szépirodalmi hetilapot s „Kalapács” című élelclapot karrikaturákkal. Minden negyedéves előfizető kap ezenkívül egy kötet becses szépirodalmi művet legjobb íróktól tetszés szerinti választásban. Ugy szintén egy gazdag tartalmu és minden tudnivalót magában efulelőlelő naptárt. De a mit egyetlen egy magyar lap még eddig nem nyujthatott ad a „Szabad Szó” előfizetőinek oly fényes és nagybecsű ajándékot, mely minden magyar családnál hazafias örömet fog okozni. A „Szabad Szó” ugyanis hogy viszozozza a magyar olvasó-közönségnek azt a rendkívüli pártfogást, melyben fennállásának aránylag rövid ideje alatt részesült, elhatározta, hogy minden előfizetőnek, ki legalább 3 hónapra fizet elő a „Szabad Szó”-ra egy „Magyar Történeti Album”-ot ajándékoz. Ez album, mely a magyar történetnek egy kitünő író által írott részét foglalja magában, ötven színes képpel van illusztrálva, melyek mindegyike egy-egy remekmű. Az egész mű kiállítása valóban pazar és bátran elmondhatjuk, hogy magyar történet ily pompás, dicszes kiállításban még nem jelent meg. A „Magyar Történeti Album” természetesen aranyozott díszkötésben lesz, díszét fogja képezni még a legelőkelőbb szalónak is. A „Szabad Szó” ily sokat azért nyujthat olvasóinak, mert példátlan az a támogatás, melyben a közönség részesíti. A „Szabad Szó” ma Magyarország legelterjedtebb és legkedveltebb lapja. Nem is csoda, az itt felsoroltakat megkapja ha 3 mond: három forinttal előfizet egy évregegyre bármely naptól kezdve. Most tehát kérdezzük a „Szabad Szó”-ra előfizetni nem valóságos terno e? A „Szabad Szó” kiadóhivatala: Budapest, Teréz körut 41.

— **Karácsony** mindinkább közelebb, és ezzel sok szűlő részére a karácsonyi ajándékok helyes kiválasztásának gondja sürgetőbbé válik. Ha mi mostan igen ajánlatos ajándékképes 3 év n felül lévő gyermekek számára a Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrényeket megv vesszük, igen jól tudjuk, hogy új játéka nem utalunk. Hanem éppen az eme kitünő játék-foglalkoztatószekrének nagy és ritka előnye, hogy mindig új marad. Az elmés kiegészítői rendszerek által a Horgony-Kőépitőszekrények mindig új alakot nyernek, mivel mindegyik kiegészítőszekrény újat hoz; sőt a régi szekrények e berendezés által mindig értékesebbnél értékesebbekké és mulattatóbbakká lesznek.

CSARNOK.

Két sóhaj.

I.

Mért nem száll le néha, néha
Egy angyal a földre?
Minden árva szivet,
Beirni egy könyvbe . . .

Hadd írna be engemet is
Az első levélre,
Annak is, annak is
A legelejére.

II.

Mért nem száll le néha, néha
Egy angyal a földre?
Minden csalfa kis lányt
Beirni egy könyvbe.

Hadd írna be a rózsám is
Az első levélre,
Annak is, annak is
A legelejére.

Szabolcska Mihály.

Dal egy erdőről.

Sohse láttam én erdőt
Olyan szépet:
Mint a melyik arra visz
Ti felétek.

Rózsafából van annak
Minden fája,
Zöld selyemből minden kis
Fűve szála.

Gyémánt tűzü sugarán
Ott a napnak
Szivárványszín virágok
Nyitogatnak.

Paradicsom-madarak
Énekelnek,
Árnyában az illatos
Leveleknek.

— Engemet ha néhanap
Arra járok,
Bólingatva köszöntnek
A virágok.

Köszöntenek vidáman
A virágok,
Mint ha tudnák felőlem,
Hova járok;

Mint ha látnák, mi lobog
A szivemben;
Mint ha tudnák: hozzátok
Mi visz engem!

Szabolcska Mihály.

Mutatványul szerzőnek „Hangulatok” című, sajtó alatt levő verskötetéből. Ára fűzve 3 korona. díszkötésben 5 korona. Megjelenik meg ez év folyamán. Megrendelhető „Szabolcska Mihály. Szász-Régen” címzéssel. Előfizetéseket szíveségből lapunk kiadóhivatala is elfogad.

NYILTÉR*

Báli selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, csikozott, kockázott mintázott, damaszt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) postabér és vámmentesen szállít: Henneberg G. (cs. és kir. udvar szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

FELELŐS SZERKESZTŐ
ARGITAI JOZSEF

8 urednikom moći je svaki dan govoriti od 11 i 12 varom. — Sve pošiljke tiče se zadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kajžara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Glazbeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Sijanje u stenište

U jednom predidućem broju ovog lista bilo je već rečeno, da u ovom s krmom tésnom létu, na takvih mestih, gdje jeseo zna dugo potrajati, i gde zemlja dovoljno gnojne snage ima, mnogo si more pomoći gospodar, ako i u strnište sija krmno rašće. Ova u jako shodnom vremenu iztahnulu opomenu rado bi s ovim s onim popuniti, osobito gledać nato, kak je potrebno zemlju prirediti i pripraviti za sijanje u strnište, i koje regule držati na umu prigodom sijanja.

Naravski u strnište samo onakov seme mosemo sijati, kano jesensko zrnje nedođe one jeseni, ar posle pospravljenja sa strništa i onak bi zakesniti sa sijanjem, a zatim pak strnišna sítva i mnogo vlage povleče iz zemlje. tak, da jesenska sítva u njoj nebi mogla dobro iz zemlje iziti.

Prlje prašenja strnište dobro pognojiti, čmnu je najprikladnija gnojšnica za poljevanje buduće je ista i onak s vodom treba razrediti, čime gnojšnicu u vis pustimo, raztopimo po prilici pred jednim tjednom tak 50 60 kilah lahko raztopivog superfosfata. Izuzemti nadalje grahovičnog ječmena, čemu salitranskog gnoja ne je potrebno; pod ostalo sijnunje bude dobro na 1 katastralnu ral jedno 50 kili chilinog salitra posle prašenja gore posipati. Po ovakvom gnojenju strništni usjev se mnogo brže i lpsje razvija, a onaj trošek štoga takvo gnojenje potrebuje, naplati veći prirod; dapače od umetnoga gnojenja i potlašnji usevi imaju korist. Naravski umetnoga gnoja već je sad treba, nabaviti, da za vremena more dospeti.

Ako u strnište sijamo strništno seme, nepuščajmo prezoriti, nego ga pokosimo za žutne zrelosti gda budemo i naročito lèpše zrnje dobili, slama nam bude bolja te i strništni usjev brže dospe u zemlju. Ravno na to gledać požurujemo uvažanje snopja na koliko je samo moć ar i drugačije ako križaki dugo leže na zemlji, to toliko škodi, da se zemlja jako osuši, i skupi na toliko, ako bi i u ostalom za vremena mogli strništno seme posijati, njegovu bi zrnje u ovakvom zemlji-tu na zločesto mesto dospelo.

Strnište zatim po prilici 10 centimeter gliboko obrnimo, anda nekaj gibleše nego je navada poarajati ako se nikaj nutri nesija.

Nego samo za jesensko oranje pripravimo zemlju sa obraćanjem, gdo ima dvo ili trokrajnoga plaga ovdé more dobro delo izvršiti s njim.

Zrnje za sijanje, naravski, da je vre vezda treba nabaviti, te se tak trsimo, da čim friskije zrnje sijamo ar postajalo, ili višeleć staro zrnje treba par dana više vremena da zide. Zrnje semenato dobro

sprekušamo kakve je vrédnosti glede klijanja, da nam tak ne bude sítva prerédka, ako svako zrno nesklje dobro. Sa zrnjem ne je smét, dalje skrtariti, navlastito, za krmnate fele potrebno, da gušće stoji, čim je gušće, s tim brže se u visinu diže sítva do im rédka sítva mnogo zgubi vremena, na to da se sgusti obrmnnati. Čim kesnije dospemo k sijanju, stím gušće e moramo sijati, dapače na ovakov način, ako se još k deždju ravna vreme, zrnje pred sijanjem jedno malo prefeichtamo, da prije izide i klije.

Potle sijanja, navlastito ako je vreme k suhomu nagnjeno, povaljajmo zemlju, ar se ovak zpodnja vlaga bolje gore povleče, zrnje brže klije. Na takvih mestih medjutim, gdo se zemlja strdniti znala, posle povaljanja još i pozubajmo, čemu je inače i taj ha sen da odospoda posleđ povaljanja gore nagibajuća vlagu nepusti tak fletno iz hlapiti.

Izvan onih davniše preporučani strništnih sítvah pripominjem još, da i pripovanje krmne repe, moremo dobiti još na strništnoj zemlji, ako repno seme sad po vrtnih gredah posijamo, te u drugoj polovici mēseca juluša mlade smutkece poleg dovoljnog zale vanja van preadimo tad iste do jeseni dosta velike narasteju, te njim listovje, kad navlastito repa dovoljnom krmom naplatiju trud.

Najpotle pako neprepustimo potlje pospravljanja strništnog sēmena zemlju a jeseni još gliboko izorati, da u nju zimska vlaga dobro more unutra predirati, nado mēšćuje onu pitkost, što ju je strništna sítva iz zemlje izsisala, izvantoga pak blago delajući upliv smrzljavice čim više hranive stvari razvara slobodno u zemlji, da kam protuletni usēvi toga nepēūtiju, da smo sa strništnim sēmenom lakost uzeli iz zemlje.

N.

Kak su se starel posvadili.

II.

„Kakova tvoja stvar? Ka nevediš, gde lipa stoji? Nije li skupna?“ hotel je Vinccek da ga izpravi.

„Skupna?“ — oceril se Štrbec. — „Nebi li rajši, da je tvoja? Nepokažuje li plot, čija je?“

„Plot? Je plot; nu nevidi li slēpec, da plot ide vu moje?“ odgovoril je Vinccek sa prisiljenim mirom.

Nu Štrbec se stepel i zaviknul: „Anda ti veliš, da sem lakoven za tvojim? Kaj ja nemam dosta svojega? Ovak li potvarjaš svoga negdašnjega još prijatelja i suseda?“

Vinccek je bolno rekel; „Nisi li ti za-

počel svadju? Kaj si na me nahrupil; kaj ti je ta lipa zakrivila?“

„Nisi li ti prvi mene potvoril, da gradim svoj plot na tvom gruntu, a vezda na me hičēš krivicu?“ odrezal je Štrbec čerlen od jada.

„Jeli nevidiš, kak plot ide?“ opet je rekel Vinccek.

Hoćeš li, ja ti budem i na mapi dokazal, da plot nebi smel ovud biti. Jeli se nezmišljavaš, da si g. sam gradil, kad sam ja betežen ležal?“

Ove reči izgovoril je Vinccek, a da nije niti sam znao, kak su mu vusta dospеле. Podignuvši oči, spazil je, kulike je Štrbca razljutil i kak se ovaj čisto vu licu preobrazil od srditosti, spočital je vu duši sam sebi, kaj nije jezika zavuzdal.

„Ti se anda i na mapu pozivlješ“ zaviknul je Štrbec Dobro anda; morti bum i ja našel pravicu. Ja sam anda otel tvoj grunt — ljepu mi sredočanstvo izdaješ. Zpameti si Andraš, kaj si rekel!“

„Je, tak ti sad misliš. Nu krivo delaš, kaj krivnju na me navaljuješ. Kaj si me začel pehati zbog te nežužne lipe i da je tvoja, da buš nju pesékel. Kaj tak delaju pravi susedi? Sto put si priznal, da ti je da ti je lipov cvēt pomogel i sto puta si si mustače osladil s medom stoga ljepoga drēva, a vezda hučeš, da ju rušiš samo zato, da dokažeš da je tvoja? Ja nisem déte, da se zakaj god pravdam. Kad je lipa tvoja, nek ti je; negi kaj šnje visi na moj vrt, to imaš dati poseći, ar si i sam priznal, da vu hladu neraste trava. Ovak se budemo izmirili. Bog s tobom!“

Obrnul se i otišel ogorčen. Nigdar nije čul takvih reših od suseda, od prijatelja, s kojim je tuliko ljet mirno živel. Kak se to dogodilo? Razljutil se Štrbec, kaj mu pastivi vu gorical kvar su napravili, a vezda hoće da izkali srce na lipi. Na lipi, koja niti ne rodi. Da je to jaluka ili hruška — ali lipa; Bože moj — lipa!

Otišel je vu drugi kut vrta. Imal je tu ljepih mladih čopov vsako fele. Višekrat je vse to razgledaval sa Štrbecem, ter se stimal, da si je toliko plemenitih šibah priskrbel. Vezda je koracal od stebelca do stebelca; razgrneć zemlju, da vidi nisu li se gde mravljie nakupčale. — obrnul je gdo koji listek, jeli nebi koja vuš na njem bila. Poleg toga je zloviljno jednim okom pogledaval na lipu, pod kojom je opal mraz na staro prijateljstvo.

Onda je prek plotu ogledal na gorice, gde je opazil pastire, kak prevzetno pušćaju krave na gorjčki put i doviknul im, kaj je mogel: „Bude opet tužbe i narékanja, kad budu starci plećali kaštigu zbog vašega nemara. Ovdud vi lopovi!“ — Vmiril se, kad je opazil, da ga slušaju i krave vlečeju na stran.

Povraćajuć se iz vrta vu dvorišće, ogledne se i opet na tu lipu, koju je osvetilo zahodajuće sunce. Kak li je ljepa, uznošeć se nebu pod oblake; ostalo drveće okolo nje, to su selske hižice, a ona je turen, kaj ih sa prešimanjem pod sobom motri.

„Ipak sam ga nagnul vu strah“ rekel je na zadnje sam sebi. Takvu lipu klastriti! Klastri ju, Štrbec, klastri. Nego prvije se buš ti ponizil pred Andrašom, a on bude zadovoljen, kaj ti je nalejal vodu vu opanjke.“

Nu Štrbec nije bil tak mehke šege, da bi se vugibal svaditi. Kad Vincek dođe, ne mu je. Kad se je povrnul dimo dugo nije pregovoril niti reči. Ali kad su neprestauce navaljivali žena i deca, kaj je to bilo, rekel je slugi odrešito: zutra rano da oklaštiriš lipu, da nevisi nijedna svrži na Vinceka s nekoliko ne ljepimi pridavki: bedak, vucibatina stari lenjak itd.

Niti pri Vinceku nisu znali, kaj se je pripetilo. Stari je otišel na vulicu i nije se iz sela povrnul.

Martin je bil vu drugom selu, za bregom, pri rodbini. Dojdući dimo, pozdravil je mater i otišel je taki vu štalu, da odredi, kaj tréba za sljedeći dan. Kad je posla vretil došla je već i noć. Na nebu plovi malo ne pun mesec, a ljudem se ne da vu postelju. Im malo ih ima, koji nisu za sparivanja baram koji čas, drémali, ter vezda skozni na vulici popévaju, šale se i sméjeju. Samo pri Štrbcévih nema šale ni sméha. Anka si je sela na klup pred hižom i zamislila se. K njoj se došetel Martin; a ona je ljepo zapitala:

„Nisu te zadržavali, ar si se tak zagod povrnul?“

„Jesu: ali zutra ima posla pri njih i pri nas“: odgovoril je njoj mladi dečko.

„A kak je pri stricu Ivanu?“ zapitala je Anka.

„Dobro; bude vu jesen i ljepse. Mi ka se ženi.“ Rekel je Martin.

„A koga uzimlje?“ opet je zapitala Anka.

„Maricu Žerjavovu — gdo bi si mislił? — Pretekli budu nas, ako naši starci ostanu ovak bezbrižni.“ odgovoril je Martin; koji nije znal, kaj se je pri hiži pripetilo.

„Kaj je to denes bilo, Martin?“ vlovila je priliku Anka, da se potuži na obedva starca, kaj se eto prav vezda počimlu razhadjati, kad se srca njihove dece jeden drugomu tak blizu se primeknula. „Otec je ljut ter je oštro naložil slugi, da zutra rano oklaštiri lipu.“

„Čudnovito; nisam svoga oca ni videli ili spava, ili je gde vu selu na razgovoru. Tim bolje; zaboravil bude na svadju; a i tvoj otec bude premenil odluku.“

Iz ozbiljna razgovora prešli su obedva mladi opet vu septanje i bili bi šeptali još dugo, da su Martina né pozvali dimo.

Vincek je vre sešel vu hiž; nu bil je malo dobre volje, pozvali su ga Vukovič, da pije žnjimi aldomaša, ar su prav vezda prodali mesaru vu varas vole.

Martin ga odmah zapital, kaj je imal sa Štrbcem: videlo se, da sina boli nespora zumljenje izmedju starcev. Nu otec ga vmiril, da se budu i ov krat pomirili susedi, kak su se već vnogo krat pomirili.

Vu to stupi vu hižu Štrbcév dečak, izručil pozdrav od gospodara i zamoli Vinceka

vu njegovo ime, nek bi vu zorju došel vu vrt, da mu pokaže, koje se svrži imaju na lipi posedi.

Martina zaboli do dna srca. Kad stari Štrbec vu noći šalje glase susedu, mora da se je silno razljutil. Gledal je oca, kak da bi čekal, nek mu stvar razjasni. Nu ni pet ni šest već odsede dečaku:

„Dobro, reči gazdi, da bum dogel!“

Martin je želel otcu lehku noć, i otišel vun iz hiže, a otec je ostal zamišljen još nekoje vréme.

(Drugiput dalje.)

KAJ JE NOVOGA ?

S previšnjeg dvora.

Njezino Veličanstvo kraljica primila je 26. novembra po poldan izmed 4 i 5 vure vu posebne audiencije papiskog nuncija Agliardiya, engelskog poklisara Edmonda Monsona sa tovaručem, španjolskog poklisara Juana Valeru sa tovaručicom i ministra-prezesa kneza Windišgreca. — Vu četvrtak 30. novembra odputovala je Njezino Veličanstvo vu Miramar, a od onud bude na ladji putovala dalje po sredozemnom morju.

Magjarski orsački stjegonoše.

Magjarski orsački stjegonoše, koji su pozvani, da usljed previšnjeg rešenja od 20. novembra vrše dvorsku službu kod vsake fele državnopravnih činah, tičući se zemljah krune magjarske jesu: magjarski palatin (mesto nepopunjeno), — vrhovni peharnik grof Nikola Bánffy, — vrhovni truchses grof Albin Csáky, — vrhovni konjušnik grof Štefan Erdödy, — vrhovni komornik barun Béla Oeczy, — kapetan kv. magj. telesne garde grof Andraš Pálffy, — vrhovni nadvornik grof Geža Szapáry, — vrhovni vratar grof Julio Széchenyi, — počunski grof Ferdinand grof Pálffy, — judeks kuriae (vezda izpražnjeno mesto), — vrhovni tavernik grof Ferenc Zichy, — obedva čuvati korone barun Nikola Vay i Jožef Szlávy ter ban kraljevinah Horvatske, Slavonije i Dalmacije grof Dragutin Khuen — Héderváry.

Novi kardinali

Najnovéša vést iz Rima javlja, da je papinski konsistorij urečen za polovinu januara 1894. Papa kani vu tom konsistoriju proklamirati obedva 1892. in petto zadržana kardinala i to bavarskog jezuitu Andraša Šteinhubera i biskupa Antunskoga, ter kot riga francuske akademije Perrauda. Na dalje budu imenovani kardinali nadbiskup vu Kartagi, Msgr. Combes (nasljednik Lavigericov) i auditore santissimo Msgr. Fausti. Pogovara se, da bi linčki biskup dr. Doppelbauer mogel postati kardinalom. Potvrde li se ove vésti, onda bude broj inozemnih kardinalah narasel na 34. a talijanskih na 36.

Postovni i telegrafički promet Austrije vu ljetu 1892.

Poštarskih uredah bilo je 5068 (na prema 4866 vu ljetu 1891) telegrafičkih uredah 4084 (na prema 3905 vu ljetu 1891) Vu svih uredih poslavalu je koncem ljeta 29.185 činovnikah i službenihah. Pošta je odpremila vu vsem 662 350 275 pošiljkah ljeta 1891: 621,919,964), a od toga bilo je 608,024.000 listovnih pošiljkah (421

milijun listov, 112 milijunov dopisnicah 62 milijuna tiskanica) 16,490 238 poštanskih naputnicah, 4,216 824 poštenskih naputnicah s pouzecem (Nachnahme), i 33,624 480 onotah vozne pošte. Med potonjimi nahadjało se je 5,298.480 listov s penezi, vu vrđnosti od 3281 milijun forinti, 7,954 430 pošiljkah s oznakom vrđnosti, i 20,370 570 prez oznake vrđnosti. Po tom je doznačeno vu vsem 423 milijuna, a izplačeno 509 milijuna forinti. Telegramov predano je vu vsem 10,835.302 (ljeta 1891.: 9,661.297). — Dohodki pošte i telegrafa donesi su 32,993560 for., stroška je bilo 31,750 837 for., viška 1,242.723 for. Vu vsem je prodano poštvnih biljegah 319 milijunah komadah, zaprtih dopisnicah 13 milijunah, dopisnicah 92 milijunah, novinske biljege 87 milijunah komadah.

Gdo bude budući papa ?

Englezki listovi (novine) bave se usled zadnjih vjestih vu slabu zdravju pape Leona XIII. budući konklavom. I oni drže, da hoće papa biti Talijan, a od 33 talijanska kardinala, koji danas živu, ima ih komaj pet do šest, na koje bi se mogel uzeti obzir kod buduće izbora. Ima vu svetem sboru mužvah velikoga glasa s vučenosti, čudoredja, mudrosti i drugih ksepostih, ali od buduće pape potrebuje, da bude i diplomat kak je je Leo XIII., makar i uesledil zevsena njegove trage, — i da nebude odviše prononcirana persona makar vu kojem pravcu. Odbiju li se kardinali, koji su 70 i više ljet navršili, a to su: Mertel, Serafini, Canosa Celestia, Roggiero, Biauschi, Dusmet, Baus, Galeati Mocenni, i Pesico, ter su po tom prestari, ostja još dvadeset i dva Talijana. Kak god su ovih jedenaest prestari za tiaru tak su prema tradiciji još premladi Roffo-Scilla, Malagola, Rampola i Sciliano di Rende. Kad i nebi bilo ovih prečkah njihov izboru, markez Rampola kakti vezdašni državni tajnik papu i vođa Francezkoj prijateljske politike, nebi našel podpore ni svih talijanskih, a kamo li inozemnih kardinalah, kojih se ov čas nahadja vu sve om sboru dvadeset i devet. Podpiral bi ga Francezi i morti koji Španjolec, ali bi zato bezuvjetno bilo proti njemu deset do p tnaest Talijana. Niti Mocenni, dugotrajni suradnik Rompolin, niti Persico, koji je posredoval za Irce, nebi imeli ufanja. Roffo Scilla je aristokrat, ali čovek tih i čeden; Rende je prijatelj Francezke, gde je bil nuncijem; Malagola je samo vučanjak. Od preostalih osemnaest Sanfelice je razglašen kak prijatelj sporazumka s Italijom; Bonapartu je na putu d čau ime; Oreglia se je kompromotiral zadnjom svojom pravdom; beteljivi su Vorgia i Mazella: premladi su novaki vu svetom sboru Guarino, Granello i Serto; prez vekšega su upliva Ricci, Mecchi, Masella i mlajši Vannutelli (Vincenzo).

Orvako nam je prestalo samo šest talijanskih kardinalah koji su papabi i: Capecelatro, Monaco, Di Pietro, Parochi, Serafino Vannutelli i Galimberti. O ovih je Capecelatro najruženeši; ovi tri bili su i najozbiljnési kandidati vse do najnovéšega vremena, no za Monaco se denes tvrdi, da je ozbiljno betežen. Parocchi da je izgubil vnogo pristasaž zaradi svoje prevrtljivosti, a Capecelatro nebrini se za drugo, nego za vatikansku knjižnicu (biblioteku). Tak su izplavala na površinu tri nova imena, a dopisniki englezkih novinah tvrde, da se med njimi ima poizkati budući papa. Jesu to obedva prevešni nunciji vu Beču, S. Vannutelli i Galimberti, i bivši nuncj vu Madridu Di Pietro. Potonja dvojica dobila su kardinalski škerlak stopram vu januaru ovoga ljeta, a Vannutelli vu mar-

čušu 1887. ljeta. Neima sumnje, da se Vannutelli i Galimberti nahadjaju vu odlučnoj opoziciji proti današnjoj politiki papinoj, odnosno Rampollinoj, pak je vjerojatno, da bude Francezka upotrebila ves upliv, da zapreći njihov izbor. S toga bi preostal je dimi Angelo di Pietro, čovjek 65 ljet star, kakti najozbiljniji kandidat, koji se je vu Monakovo i Madridu kakti nuncij odlikoval okretnošću i umjerenošću, i koga nebi po vsjoj prilici izključila od izbora Francezka.

Vu ostalom ove se kombinacije moreju vsaki dan premeniti političkom konstelacijom smrtjum i novimi imenovanji.

Put Njezina Velicanstva kraljice.

Njezino Velicanstvo carica i kraljica Jalzabeta odputovala je 30. novembra na večer iz Beča vu Miamara, gde se je o poldan preselila na drugu ladju, s kojom je krenula do Gibraltara, a kad ondi prejde na svoju jahtu „Miramar“, krenula bude dalje na put. Vu pratnji Njezinog Velicanstva nahadjaju se: dvorska gospa grafica Mikeš, general Berzeviczy i dvorski savjetnik Feifalik. Njegovo Velicanstvo kralj sprevidil je svoju visoku tovarušicu na banhof Cug je krenul ob 6 vuri 15 minut proti Trstu. Putovanje bude trajalo više mesecov.

Nadvojvoda Jozef August.

Nadvojvoda Jozef August prispel je sa tovaruicom, nadvojvodkinjom Augustom, i pratnjom 29. novembra vu Aleksandriju, odkud su mahom posli vu Kairo.

Kratke novosti.

— Iz Teherana javljaju, da je kod zadnje potresa varaš Kuchan sa selima vu obsegu od 7 miljab podpuno po ušen. Tri petine stanovništva, koje je iznosilo okolo 200000 dušah poginulo je

— Profesor narodne ekonomije vu budimpeštanskoj politehnik, Julio Gerlóczy vumrl je 29. novembra vu slovenkoj Gorici od vužganja potrušnice. Pokojnik bil je brat budimpeštanskog podnačelnika Karla Gerlóczya ter rođen 31. marcija 1836. ljeta vu Budimpešti. Napisal je više narodnih ekom. delah — i bil je 1877—78 dekanom politehnik

— Na seljeznici Amsterdam Utrecht nišel je 26. uovembra pred poldan tri minute od staciona Amsterdam lasteng s 40 vagonah s štreke. Lokomotiva se je zrušila s nasipa vu vodu, tri vagoni su zdroljeni, dve osobe su ranjene.

— Pri zadnjem potresu vu Perziji vmorjeno je 12000 ljudih i okolo 50000 glav rogate marhe.

— Gradačko gradsko poglavarstvo (zastupstvo) zaključilo je, da se vu zahvalni spomenek zasluž h grofa Hartenau ulica Lusthausgasse vu III. kotaru prekrsti vu Hartenau Gasse.

— Kossut je telegrafiral Helfyu iz Turina, da se je opet oporavil.

— Iz Mainza javljaju, da je vu velevojudini hesenskoj od influence zbetažalo već 10.000 ljudih.

— Knez Bismark postal je dedom! Tovarica njegova sina Herberta, rođjena grafica Margareta Hoyos, koja je lani 21. junia za ženu išla (udala se) vu Beču, rodila je 22. novembra ljetos vu Schönhausenu kcer.

— Dr. Kar Fesztl, posvećeni biskup pčuški vumrl je onde 27. novembra vu 75 ljetu.

— Vu Budimpešti, 2. decembra. Minister pravosudja Szilágyi, od vsih stranakah burno pozdravljen, podnesel je osnovu zakona o ženitbenom pravu.

Dobre zepne i stene vure za fal čou moći dobiti pri Pollak Bernatu vurararu vu Čakovcu (Pijac, Sparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal čou.

Tonika.

(Pripovest.)

Napisal Aloisius Kralj

Ponašil: J. K.

IV.

Dvë su godine vre minule, kak Jurko s Tönikom uživa zakonsku sreću. A jeli je vu istinu ženitba za nje sreća?

Ne je! Menjka ono svojstvo, koje krstimo zadovoljstvo. Jurko si sa ženom nê je zadovoljen, ar mu je porođila dëte koje potlje nekoliko tjednov umrlo. Dragomu se nadjati, nê je mogel, čuteć Tonikinu hladnoću prama njemu. Postala je ona lena i jako nasramotna — a muž joj zbtoga zdjava. Njegvo vëk veselo lice postalo je tmëčno i zamišljeno. — A Tonika? I ona ravno tak. Žal joj je bila, da je k Jurki išla, — k čovëku, koji je prek dvadeset lët stëršiji od nje, — k čovëku koga nikak nemore ljubiti tak, kak se muž ima ljubiti. — Nu priučila bi se ona i toj ljubavi, daga tu nêj Pište, koji pohdja hižu mnogo, zaboravljajuć, da je Tonika udata, te se on prama njoj njoj ponašal, kak du je još dëvojka. Vezda stoprv on udara one rëci, koje su prije dvë godine u njem tajne bile, — nemisleć da bude stim nepametnu žensku glavu zevsim odvrnul od muža, — kak se je i zbilo Jurko počuti sve, to i užge se ljubomorom tak, da najedenput pograbl Pištu za šinjek, te ga porine van Pišta naravski više ufal u hižu, nu s Tönikom se je svejedno potajno zestajal, — razhajajuć se zevsim zadovoljno.

Iz a kratkoga vremena potlje toga dodadjaja moral ja Jurko da se odvere nekud za poslom, ekojim bude dva dana zabavljen. Prvi dan po poldne pošle list čem Tonika po Pištu, koji na blag zatëv namah dodje.

— Kaj želiš? zapita kad nutri stupi.

Iz volim tebe, da se malo pospomenemo pri malj južini, — koja mi bude stoprv. onda u tek išla, da budem poleg tebe ušivala.

— I namah su južinati počeli, što je Tonika već prije priredila. znajuć, da bude Pišta na zahtev došel. Potlje dužega spomiuka pri jelu zapita Tonika: No kak se zabavlješ s menom?

— Vidiš ju opet! Im kaj uvëk oponavljaš stara pitanja, gdë ti moram s cnim tužnim odgovorom. Im srećen poleg tebe bil i jesam — ali zahman, kad je ta sreća čadovita: ta sreća je-koju oplakujem.

— Oplakuješ?

— Da našu ljubav. — Ti u oženjena, a ja te ljubim, zaboruvljajuć na to. Gđa pak počmen dobro razmišljavat dojdem nato tužno osrëdočenje, da nam ljubav vesicilj iz gubila, mi ljubavnogacilja neimamo.

I ja to znam, ali sve jedno te ljubim, usëća Tonika.

— Mi grëšimo, i grëšimo. Ja sam tvojemu mužu nuzlju muteć vam stim ženitbenu sreću. Ali kaj za začnem, ar ljubavno čustvo je mahnitavost, — beteg takov za koji vraćta neima. — I na zaključku (konec) tih mislih naknil sam iz čakovca se udaljiti, morebiti, da se stim bndem poboljšal!

— Udaljiti?! Mene ostaviti?! Ah! — i hiti mu se ta bedasta žena okoio šinjeka lëvajuć suze.

— Neplaći se Tonika! Tim bude i tebi

bolje; započela budeš novi zadovoljni život

— Zadovoljni život? Pak brez tebe?

Ne to nemore biti; Ako ti odideš onda pojdem i za tobom!

— Ali Tonika? Kaj ti napada na pamet?

Im ti imaš muža, pak bi ti išla za menom?

— Nikaj zato! Oću ga ostaviti! Ja ga neljubim! Ja ga ljubiti nemorem! — Ostavit ga oću!

(Drugiput dalje).

LOTERIJA

Graz, 2-ga decembra 1893

53 85 4 88 70

Cena žitka. — Gabona ar a

1 m.-mázsa. —	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	75
Zab	Zob	6.	50
Rozs	Hiž	5—5	20
Kukoricza 6	Kuruza stari	4	60
„ uj	„ novi		
Árpa	Ječmen	6	50
Fehér bab	Grah beli	5.	—
Sárga „	„ žuti	4.1	0
Vegyés „	„ zmëšan	4.	—

Köszvény és eszűban szenvedőknek ezennel a legújabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dícsőreleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólág legyen emlékeztetë hozva. Ezen népszerű háziszser 25 óta, mint legmegbizhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájak által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlása nem szorul. Uvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krajai aron a legötbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony“ védjegyre ügyelend, mert csak a város horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-törtárhoz: Richter gyógyszer-tár, az arany oroszlánhoz“ Prágában vagy Török József gyógyszerészhöz Budapestben.

4720 tk 93

Árverési hirdetésny.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerjnt a kir. kincstár végrehajtatónak, Sul Lóricz özv. szt máriai lakos elleni végrehajtási ügyében a 97 frt 60 kr. tóke és járulékaiból még hátralékos 17 frt 86 kr. s eznttal 4 frt 70 krban megállapított kötségeknak behajtá a czé jából a n.-kanizsai kir. törvéycsészék (a perlak kir. jbiróság) területén fekvő, a szt. máriai 106 sztjkvben I 117, 3393 3438, 3557, 3559, 3564, 4231 3958/a hrsz. s. foglalt vég ehajtást szenvedelt Suly Teréz és Suly Ferecz nevén álló ingatlanok 364 frt becsárban

1893. évi december hó 30 ik napjának d e. 10 órákor

Szt.-Márián a körség házánál dr. Tubely Gyula nagy kanizsai lakos felperesi ügyvéd vagy helyetese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kített becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10%.-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerős emelkedés-től számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 60 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni. — Ezen hirdetésny kibocsájtásával egyidejűleg meg-

állapított árverési feltételek a perlaki kir. járásbíróság telekkönyvi osztályánál és Szt. Mária község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Perlakon a kir. bíróság, mint tkvi hatóságnál 1893. évi október 23-án. 930 1-1.

Eszenciákat

rum, cognac mindennemű szesz italok, asztali likőrök és különlegességek azonnali elkészítésére a legköltségtöbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, vegyileg tisztán eceteszeneciát kellemes ízű borecetet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Eszenciák - különlegességek gyára

878 12-50 PRÁG

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Legjobb szerkezeltü svájci zsebórák.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

POLLÁK BERNÁT

órák és ékszerész Csáktornyan, főter, az új takarékpénztári épületben.

a karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmából

ajánlja dusau felszerelt

svájci zsebóra-

arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru

raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó órák mellett

F a l t n g a o r t k .

Valódi

gyógy malaga-bor.

a Klosternenburgi cs. és kir. borkisérleti állomás szerint

igen jó valódi malaga,

kítűnő erősítőszeregyengélkedők, betegek, lábadozók és gyermekeknek stb. vérszegénység és gyomor-bajok ellen igen jó hatással van, Karó a

VINADOR spanyol bornagykereskedés

Hécs Hamburg. törvényileg bejegyzett védjegye alatt 1/2 és 1/4 eredeti üvegekben. Továbbá különféle igen finom külföldi borok eredeti üvegekben, eredeti árak mellett ugy-szintén poharankénti kimérés

Szeiverth Antal ur vendéglőjében
Csáktornyan.

A Vinador jegy, ugyszintén a bejegyzett védjegy pontos figyelembe ajánlatik, mert valódiságért csakis akkor vállaltatik teljes jótállás. 932 1-6

Olvasta Ön már ezt a hirdetést?

NE VEGYEN SENKI

karácsonyi ajándékot,
mert mindenki ingyen kap

- egy 50 pompás színes képet tartalmazó és díszes kötésű nagy Magyar történeti albumot,
- egy Szépirodalmi könyvet (regény, elbeszélések vagy költemények),
- egy SzabadSzó nagy képes naptárt
- egy 40 színes képet tartalmazó TÖRVÉNYBAKTER című könyvalakú regényt,

a ki
legalább egy negyedévre Budapestén 2.50, Vidéken 3 forinttal bármely naptól fogva a „Szabad Szó”-ra előfizet.

Előfizetések a „Szabad Szó” kiadóhivatalához
Budapest, VI., Teréz-körút 41. küldendők.

A „MAGYAR TÖRTÉNETI ALBUM”

a legdíszesebb magyar történeti munka lesz, mely eddig a sajtót elhagyta. Nem kevesebb, mint ötven nagy pompás színes képet fog tartalmazni, melyek a történet legkimagaslóbb és legmagasabbabb jelenetait fogják ábrázolni.

A „MAGYAR TÖRTÉNETI ALBUM”

a „Szabad Szó”-hoz hasonló nagy alakban, rendkívül finom vastag papíron, művésziesen díszített kötésben fog megjelenni. A képeket kítűnő magyar művészek készítik és a mellé csatolt szöveget, Magyarország történetét, egy fényes tollú írónk írta.

Ház, föld és rét eladás.

Strahonineczen egy üzlet vagy kormcsahelyiségnek alkalmas

egy földel alatt épült istállókkal és nagy színnel, 2 kamara 3 kukoriczagoré — továbbá 5 hold szántóföld réttel, az egyik réten több mint 200 fnt értékű fatörzsek. 2 és fél hold erdő és 8 hold legelő — azonnal eladó. Bővebbet

Korinek Ferencznel

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hadellán Jakab és Hadellán Róza férj. Vojkovic Ádámné őrségi lakos végrehajtható, Horváth Lukács beliczai lakos végrehajtást szenvedő elleni 100 frttőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében n.kanizsai kir.törvényszék a csáktornyai kir. jbiróság területén lévő beliczai 86 tk. 67 hrsz. a. ingatlanuk és az ezen tkjvben felvett legelő illetménynek Horváth Lukácsot illető egy harmad része 203 frt; 585 hrsz. a. ingatlanuk egy harmad része 78 frt; és 995 hrsz. a. ingatlanuk egy harmad része 73 frt 33 egy harmad kr.; becsárban; továbbá ugyanezen tkjvben 245 hrsz. a. egész 74 frt; 287 hrsz. a. ingatlan 54 frt; 597 hrsz. a. egész 122 frt; 781 hrsz. a. egész 32 frt; 812 hrsz. a. egész 36 frt; 890 hrsz. a. egész 120 frt; 915 hrsz. a. egész 181 frt; 952 hrsz. a. egész 59 frt; 975 hrsz. a. egész 94 frt és a beliczai 463 tk. 345 hrsz. a. egész ingatlan 120 frt becsárban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1893 évi december 30. napján délelőtt: 10 órakor

beliczai község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron talál is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz 42 §-ban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz, 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Csáktornya, 1893. november 19 én. 929

Csirászat bérbeadás.

Zágrábi káptalan bérbeadja Varazsd-Topliczán 1894. évi január elsejétől három vagy több évre 20 darabból álló saját

CSIRÁSZATÁT.

Bérbe venni szándékozó ajánlatot tegyen 1893-ik évi **december 15-ig** 5 százalék bánatpénzzel a zágrábi káptalan irodájában „Kaptol“ 27-ik szám Zágrábban.

Együttal hozzá tételik, hogy az illető bérlőnek fürdő-évadban alkalma van a fürdővendégektől úgy mint: különféle italok, ételek, különösen tej, kávé, turd és külömbféle képen készített csirkék s a többiből -- ügyességevel -- jelentékeny hasznot bevenni.

Zágrábban, 1893-ik évi november hó 14-én.

A zágrábi káptalan igazgatósága.

8-3

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Orosbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át tartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbitathók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, amely valamennyi országban osztatlan díszet talált, és mindnyájak által a kik ismerik, meggyűnődésből továbbajánlatik. A ki ezen a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az által jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált arjegyeket és olvassa az abba nyomtatott felelős kedves híralatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kerendő és minden egyes szekrény Horgony-gyárjegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszatartandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utántzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszerizletekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondúz, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatit is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal“ ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár. Wien, I. Nibelungengasse 4, Rudolstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, London E.C., New-York.

Osztr. vöröskereszt sorsjegyek

Főnyeremény 50.000 frt.

Huzás 1894. január hó 2-án.

Bank és váltó-üzlet

XVII. m. kir. államsorsjegyek.

Főnyeremény 60.000 frt.

Huzás deczemb 2-án.

GRÜN WALD és SCHWARZ

VARAZSDON, BOLT UTCZA.

Bécsvárosi sorsjegyek.

Főnyeremény 200.000 forint

Huzás 1894. január 1-én.

Ig érvény 3 frt 25 kr., és 50 kr. bélyeg.

IGÉRVÉNYEK

minden huzáshoz.

Tőzsdei ügyletek

közvetítetnek.

Hitelsorsjegyek

Főnyeremény 150.000 frt.

Huzás 1894 január 1-én.

Ig érvények: egész 4 és fél frt, és bélyeg.

Vásárol és elad mindennemű értékpapírokat, u. m. sorsjegyeket, járadékokat, zálogleveleket, részvények és kölcsönöket ugyszintén arany és ezüst pénzeket.

Kölcsön értékpapírokra teljes arfolyamértéig.

Sorsjegyek eladása részletfizetésre. Sorsolási veszteségek ellen való biztosítás.

Kisorsolandó értékek nyilvántartása.

Tudakozódásokra pontosan felelünk és minden megbízást a legmértányosabban eszközölünk.